

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, četvrtak 19. kolovoza 1915

Broj 43.

Tvrđava Kovno zauzeta na juriš. Brest-Litovsk zatvoren sa zapada. Talijani odbijeni posvuda. Navalna na Pelagružu. Pljačkanja na srpsko-austrijskoj granici.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B eč, 18. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Cete polj. maršala Arza gone Ruse na tragu s obje strane iz Biela vodeće ceste u područje tvrđavljene topova Brest-Litovsku, dok njemačke sile napreduju na lijevu obalu Buge. Zatvoreni je prsten opkoljenja na zapadnoj obali. U prostoru Janova ispraznila je vojska nadvojvode Josipa Ferdinandu od nepristojnika južnu obalu Buga. Na našoj fronti u istočnoj Galiciji nije se dogodilo ništa značajnije.

Talijansko bojište.

Na talijanskom bojištu se je jučer na primorskoj fronti žestoko borilo, dočim je u koriskom pogrančenom području razmjerno vladao mir, u Tirolu trajalo je bombardiranje nepristojnog teškog topništva, te su se zbilj mali okrsjai pješadije. U Gorickoj bili su odljene četiri navale, što su bile napereone proti Sv. Martinu. Pred gorickom mosnom utvrdom vladin sada kao i prije priličan mir, dok napolit proti tolimskim mosne utvrdama bijesni ogorecna borba. I ovdule su se izjavljivali četiri nepristojnički navale. Istaklo izjavljalo je da su svih nastali protivnika protiv naših položaja na visinama sjeverno-mosne utvrdje. U firoškom pogrančenom području odbijeni su bile talijanske navele na Toblingeriedelu (područje Dreizinnen) i na okolicu Miogne (visoravan Folgarije).

* * *

Uzvišenog čuvstva, što ga proizvela usponena na teške kušnje vatre i žestoke borbe i pobjede, slave danas na sjeveru i jugu e. i k. vojske na bojnim paljama, rodjena ratnog poglavara. Jednog dana, ponosnim pouzdanjem ponavljajući pod oružjem načelnicu se sinovi sviju naroda Austro-Ugarske svoju zakletvu vjernosti, što su ju u prošlih 12 mjeseci podigli na najboljih započetih svojom kralju.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. Hoffer.

Dogodjaji na moru.

B eč, 17. augusta, (D. u.) Službeno se javlja:

Dne 18. avgusta rano, jedna je naših flotila po treći put bombardirala od Talijana zaposjednut otok Pelagružu, dok je u isto vrijeme jedan letio operacija nad otokom bombama, strojnim puškama i streljacima. Od zadnjeg bombardovanja ponovno za stanovanje površnjave kuća

svjetionika opet je porušena, barake i satori zapaljeni, demoliran placement topova, više skladista materijala, uništene nekone na obali nagonilima možnina materijala i više čamaca. Posada su skrila u jarke i podzemne položaje, te nije pokazala nikakav otpor. Nepristojiteljske pomorske sile nije se vidjelo.

C. i. kr. mornaričko zapovjedništvo.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 18. augusta. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Francuske su navele u Vogezaama sružjene. Nepristojiteljska odjeljena, što su uklonile u naše opkope, odbaćena su protutrasljalima. Sasma rastreljene manji djevojki jaraku jugoistočno Sondernache ostali su u posjedu Francuzu.

Istočno bojište.

Bojna skupina Bavarškog princa: Lijevi je kribi srelni četvrt u odještu Kamponjške obje strane Sjenatske i na Bugu jugoistočno od Sjenatske ponovni jaki otpor. Prelaz preko tog odješta silom je postignut te nepristojnički bacen. Desno je kribi stiglo na brijež Buga.

Vojna je skupina Mackensena bacila svog nepristojnika preko Buge te u predjelu pozicije tvrđave Brest-Litovsk. Ističeno od Vladove prodreli su naše čete preko željeznice Holm-Brest-Litovsk na istok.

Dogodjaji na moru.

17. avgusta pet je brodova jedne naših flotila torpeda napalo kod Hornsriffa brod-svetioniku i na njitskoj zapadnoj obali modernu englesku malu krstaricu i osam torpedorača. Torpedovanjem potopili su krstaricu i jedan engleski torpedorač. Naše bojne sile nisu pretrpjeli nikakvo gubitku.

17. avgusta napali su zrakoplovi naše mornarice opet London. Londonska City te nasada na Temsi nabaćene su obilno bombama te su kod toga opaženi dobré ubici. Osim toga su tvorničke nasade u talionice kod Woodbridgea i Ipswicha nabaćene uspješno bombama. Zrakoplovi

17. avgusta napali su zrakoplovi naše mornarice opet London. Londonska City te nasada na Temsi nabaćene su obilno bombama te su kod toga opaženi dobré ubici. Osim toga su tvorničke nasade u talionice kod Woodbridgea i Ipswicha nabaćene uspješno bombama. Zrakoplovi

moje srce silna strast za tebe, ali osvoj i svijest moju uvjerenje, da sam napodijli čovjek, sto ga grije sunce boje! Znam, ti češ me prezirati, znam da se te boji nemam nadati oproštenju, jer u mene vjere nema!*

Julija ustupi nekoliko koraka od Riega, koji se je usom taknuti litio njezinu haljinu.

Bijše mirna, nijema ko mrakmor-kamen, ko duša, stono se odreće ovoga svijeta.

„Pravo rekošte, gospodine!“ odvraća mi, „Vam prasjam rad one ljubavi, koja je nekad bila prema Vam toli siha.“

„Julijo — Julijo! —“ kliknu Riego skočiv na noge.

„Oprostiv!“ nastavi Julija hladno, „ali od sada ćemo ići raznim putem!“ Budite sretni, ako možete! Ali sad me — ostavite!“

Ozbiljno pokaza mu Julija vrata.

„A to, to je da je zadnja riječ?“ progovoril jednik. „Julijo, bez tebi me nema života! Ne odbijaj me! Ja ne tu ni oka više pomoliti k tebi, ja li ne tu ni riječe spomenuti o ljubavi, bit ē tu si sluga, rob sam da kraj tebe budem, da ti dokazem, da moje riječi nisu punte laži! O Julijo, smiluj mi se!“

Prve neg koji slijedi udje, ulazi između sediš i zgrada, pa odleti iz kuće.

— Dva sata već vrvjela je svjetina oko gulinisne zgrade.

Sjajna kočija za kočijom doleti po širokom platočniku.

nisu uz svu jaku paljbu pretrpjeli nikakvih šteta te se svratiše.

Vrhovna vojna uprava.

Kovno zanzeto na juriš.

Berlin, 18. augusta. (D. u.) Službeno se javlja: Tvrđava Kovno sa svim utvrdama i neizbjivoj materijalom, među ovim od 400 topova, od prošle je noći u njemačkom posjedu. Tvrđava je bila zauzeta na juriš usprkos životu obrani.

Rusi se boje.

Kopenhagen, 18. augusta. „Politiken“ javlja: Rusi se boje, da će Nijemci iskratiti čete u Finandiji, koje bi imali napredovali proti Petrogradu. Njemačkim je već izdan zapovijed, da u slučaju, da Nijemci iskratiti čete, nek se pučanstvo povrće u crtu Kajana-Willmanu. Sve imanje, što nije moguće sobom uzeti, nek se dogodi našto znatnije.

Poziv 19. godišnjaka u Rusiju.

Berlin, 18. augusta. Kako javlja „Basler Nationalzeitung“ poziv 19. godišnjaka u Rusiju ima vrlo žalostan rezultat. Doskora bit će imenovan ministrom za munciju novog odbora oktobra, Gučkov.

Prodiranje proti Petrogradu.

Kopenhagen, 18. augusta. „Berlingske Tidende“ doznaju iz Pariza: „Temps“ piše: Misli se, da imadu Nijemci u planu da marširaju na Petrograd i borbe oko Dvinska znaće samo ovaj ove ekspedicije. Nu prije nego li se Nijemci uče da odlaze moraju uznaštajati da dobiju premoć u Istočnom moru, posti bi preko morala dovezati sve potrebita za vojsku. Noste Jnjemci nisu ovoga postigli. Ako se pretpostavi, da oni to postignu, bili bi postavljeni pred zadaću, da na fronti od preko 400 km prisile Ruse da na umak, koji se tvrdokorno opira. Ova je zadača teška, te dvojimo, da bi Nijemci bili u stanju ovaj cilj postići prije sredine zime. Uvod marts proti Petrogradu nije bio povoljan, postu su Ruse odbili Nijemce južno Jakobštata i Dvinske. Radi toga gledamo mirno nepristojnički neka se baciti i u ovu pustolovinu 20. topova.

Vojna skupina Bavarškog princa: Lijevi je kribi srelni četvrt u odještu Kamponjške obje strane Sjenatske i na Bugu jugoistočno od Sjenatske ponovni jaki otpor. Prelaz preko tog odješta silom je postignut te nepristojnički bacen. Desno je kribi stiglo na brijež Buga.

Vojna je skupina Mackensena bacila svog nepristojnika preko Buge te u predjelu pozicije tvrđave Brest-Litovsk. Ističeno od Vladove prodreli su naše čete preko željeznice Holm-Brest-Litovsk na istok.

Dogodjaji na moru.

17. avgusta pet je brodova jedne naših flotila torpeda napalo kod Hornsriffa brod-svetioniku i na njitskoj zapadnoj obali modernu englesku malu krstaricu i osam torpedorača. Torpedovanjem potopili su krstaricu i jedan engleski torpedorač. Naše bojne sile nisu pretrpjeli nikakvo gubitko.

17. avgusta napali su zrakoplovi naše mornarice opet London. Londonska City te nasada na Temsi nabaćene su obilno bombama te su kod toga opaženi dobré ubici. Osim toga su tvorničke nasade u talionice kod Woodbridgea i Ipswicha nabaćene uspješno bombama. Zrakoplovi

17. avgusta napali su zrakoplovi naše mornarice opet London. Londonska City te nasada na Temsi nabaćene su obilno bombama te su kod toga opaženi dobré ubici. Osim toga su tvorničke nasade u talionice kod Woodbridgea i Ipswicha nabaćene uspješno bombama. Zrakoplovi

moje srce silna strast za tebe, ali osvoj i svijest moju uvjerenje, da sam napodijli čovjek, sto ga grije sunce boje! Znam, ti češ me prezirati, znam da se te boji nemam nadati oproštenju, jer u mene vjere nema!*

Julija ustupi nekoliko koraka od Riega, koji se je usom taknuti litio njezinu haljinu.

Bijše mirna, nijema ko mrakmor-kamen, ko duša, stono se odreće ovoga svijeta.

„Pravo rekošte, gospodine!“ odvraća mi, „Vam prasjam rad one ljubavi, koja je nekad bila prema Vam toli siha.“

„Julijo — Julijo! —“ kliknu Riego skočiv na noge.

„Oprostiv!“ nastavi Julija hladno, „ali od sada ćemo ići raznim putem!“ Budite sretni, ako možete! Ali sad me — ostavite!“

Ozbiljno pokaza mu Julija vrata.

„A to, to je da je zadnja riječ?“ progovoril jednik. „Julijo, bez tebi me nema života! Ne odbijaj me! Ja ne tu ni oka više pomoliti k tebi, ja li ne tu ni riječe spomenuti o ljubavi, bit ē tu si sluga, rob sam da kraj tebe budem, da ti dokazem, da moje riječi nisu punte laži! O Julijo, smiluj mi se!“

Prve neg koji slijedi udje, ulazi između sediš i zgrada, pa odleti iz kuće.

— Dva sata već vrvjela je svjetina oko gulinisne zgrade.

Sjajna kočija za kočijom doleti po širokom platočniku.

Izlazi svaki dan osim nedjelje poslije pouna u Puli u načinu likari Jos. Krmpotić, Trg Cetona 1, gdje se nalazi likara, uredništvo i uprava liste. Za uredništvo odgovara izdavač Josip Hajn. Telefon broj 58. Broj poštanske štendicije 36.015. Predplatna iznosa 2 k 40 h mjesечно, 6 k tramvjescu, pojedini broj stane 6 helera. Oglase računa se po 20 h jedinstupni petitetrad (3 mm).

moram biti odlučen na ispravljanje Poljske. Jedino time ne će biti uzdrmana naša odluka: ustrajati u borbi do konca. Mi ćemo rat nastaviti, bez obzira na vrijeme koliko će trajati. Pobjeda znači za Rusiju njeni daljni opstanak, i mi ćemo pobudu postići, ako samu napremo sve svoje sile. Jedva je dva mjeseca, što smo mobilizirali našu industriju. Bolje ikada, nego nikada. Nije vrijeme, da se kudi zašto se nije to prije učinilo. Danas je došlo doba, kada se more raditi i stvarati. I naši su saveznici ovo isto jedva pred kratko vrijeme započeli. Nijemci bili su i u vrijeme mira liranti za munciju. Oni su i tada učinili više topova, nego li su ih trebali. Kad su dostatno opskrbili svoju vojsku, primat su narudžbe i za strane države, koje su opskrbljivali starim modelima, a onda se dati na privlađivanje najmodernijih topova. Kod nastupa rata nije im više trebalo raditi za strane države, nego su radići za svoju vojsku. Na koncu preve godine rotovanja moramo navesti slijedeće činjenice: 1. Naša je vojska u ratu pokazala svoju hrabrost i požrtvovnost i jakost udaranja. 2. Naše privremene porabe tražbe pripisali našoj nedostatnoj topničkoj pripravi. Samo današnja osudjivanje cijele Rusije i započeta industrijalna mobilizacija daju nam pouzdanje, da ćemo naše porape povratio i da ćemo opet početi sa ofenzivom. Ja vjerujem u konacnu pobjedu, jer vjerujem u Rusiju i u ruski narod.

Pomanjkanja u ruskoj vojski.

Kopenhagen, 18. augusta. „Berlingsko Tidende“ primaju iz Petrograda: Tajna sjednica Dume, koju su prisustvovali svih ministri, raspravljala je o pitanju rekruta. Rusija ne manjka ljudi, ali se ne neugodno dojmlja lakoća načina oslobođenja od vojnike službe sa strane vojничkih oblasti. Otpuštanje namjenski Kurlova i Rabokova u svezi je sa ovim nezadostima.

Sloboda štampe u Rusiji.

London, 18. avgusta. Prama vijesti iz Petrograda, predsjednik je Dume brzjavno zamolio velikog kneza Nikolajevića, da ukine zapovijed stozernika u Kijevu, koji je zabranio objaviti govore opozicionih zastupnika u Dunaju.

Položaj na istoku.

Köln, 18. avgusta. „Könische Zeitung“ piše: Ruski pučkovnik Mihailovski izjavio je da u „Ruskom Slovu“: Položaj je Rusa na zapadu ozbiljan. Nijemci ne počaju još znakova umornosti te ne preprodaju. U malo sedmice uspješno je Himpelburgu da postigne velike uspješne. Nijemci nisu hoće i sa sjevera opkoliti i prisiliti da uzmaknemo na istok ili da bacimo velike sile u područje Njemena i Visle. Moramo priznati: Nasrtaj nepristojnički na Varšavu bio je izvrstan i hrabro organizovan.

„Politiken“ veli: Dosada je Rusima

Dvorana se napuni najslijajnjeg, najotmjene društva.

Glava do glave stajase, da nje mogla pasti ni jabuka.

Mukli se zabor razlike svjetinom.

Sad kučni sat, da predstava počne.

Orkestar se sastao. Ai uvertura jest ne bi.

Svijet se sve više bunio: stade vikat, ružit, lupat.

Tu se iznenada digne zastor.

Svetinja umrak.

A gle! Drudska se šuma pokaze gledaoci, ali ne bijaše ni Normne, ni svećenica.

Sav svijet se nadje u čudu.

A sad — izdaje odebeo čovjek u crnom odjelu.

„Imprezario!“ šaptali ljudi.

Carliati pristupi dokraj pozorista.

Lik mu bijaše strašno izobrazben.

Sad stade govoriti.

„Strašna zgoda,“ progovori, „zaprijeći današnji predstava. Kasir je općenito vratišti novac. U ovaj čas mi doje glas, da se je mlada gospodja, sto je imala pjevati „Normu“, utopila sama. Mrtvu ju izvukose iz Arna.“

(Konac.)

uspjelo da preprijeće svoju veliku katastrofu, ali uz velike gubitke na mrtvima i zarobljenima, gubici, su takovi, kavoke, još ne imao nijedno rusko poduzeće.

Neprijateljski gubici pred Dardanelima.

C a r i g r a d. 18. augusta (D. u.). Po privatnim vijestima iz turskog vrela, imao je neprijatelj pred Dardanelima u vrijeme od 6. do 11. augusta ukupno 20.000 mrtvih. Računa se, da imao ranjenika još jedanput toliko. Ako se urećuna 7000 ljudi, koji su dne 14. augusta poginuli kod torpediranja transportnog broda, imao je neprijatelj u sest dana 27 hiljada mrtvih te po prilici 50.000 ranjenika.

Sa srpske fronte.

B e ē, 18. augusta (D. u.), iz stana ratnih dopisnika javila se: Plijakanja, što se ponovljaju na poljskim granicama u razini osjećima, zanimaju javnost u manjoj mjeri, što je jako razumljivo, nego li operacija, što se razvijaju na drugom bojištu. Prigodom plijakanja zadnjih dana bombardiralo je srpsko topništvo bazu Osovojice u Karaniku kod Vodice blizu Osovine, te su ovom prilikom pali pojedini hici na rumunjsku ltu.

Trud četvornog sporazuma na Balkanu.

L u g a n o. 18. augusta. „Corriere della Sera“ prima iz Atene: Obzirno na otvorene grčke parlamenta i na eventualnu promjenu ministarstva, nadati se je, da će se politika Grčke prama četvornom sporazumu nekoliko promijeniti. Stalno pak nije, da bi i novi, recimo Venecelovo ministarstvo tako pristalo na odstup grčkog područja Bugarskoj. Do sada se je Venecelos izjavio obzirno na vanjsku politiku vrlo malo i nejasno. Možda će Grci ipak uvidjeti, da četvorni sporazum ide zahtim, da ujedini i oslobođi Balkan od stute politike centralnih vlasti.

Protiv njemačke trgovine.

Berlin. 18. augusta. „L'Italia“ piše: Prije svega moral će saveznici uznenjeti, da preprijeće ih bio uspiješno njemačku trgovinu. Ne smiju se zaboraviti, da su njemačke tvrtke uvećale njemačku ogranicenju na izvozne robe, iako u Njemačkoj umanjili mogućnosti izvoza, oslabljuje se njemečki moćni kupovanja. Ako se dozvoljava izvoz tudiških stvari, onda prouzročujemo da cijene na našem tržištu raslu, radi cesa punstvo mora sve skuplje kupavati, a time sami sebe prouzročujemo stetu.

Napetost Talijansko-turskih odnosa.

H a g. 18. augusta. „Times“javlja: U Rimu se siri vijet, da je Enver pasa udvišio, da će Turci morati prekinuti odnose sa Italijom. U Rimu se nečekuje miladoturskog vođu „Carassa“, da se spoznaju sa turskim pokoljicom u Rimu, prije nego li dođe do odluke. U slučaju, da se prekinu odnosi sa Turskom, u Rimu su u skrbinu radu udesi talijanskih podanika, što se nalaze u Turskoj.

Vrijednost zaposjeduća Poljske.

B e r l i n. 18. augusta. „L'Italia“ prima javno vrijednost zaposjednutog dijela Poljske, u koju posjed spadaju osim Lodzi, Varšave i drugi industrijski centri, kao npr. Zirardov. Uprave ovaj drageocij dijelu Poljske zaposjeli su Nijemcima. Srpskič je članak talijanska cenzura zapišenja.

Italija u Makedoniji.

B u d a p e s t. 18. augusta. „Az Est“ piše: U Italiji bilo je pozvano pod oružje, još više godina rezerve. Kako se glas, ovo će se čeće upotrebiti, da se zapovjeđe crta od Soluna do Serežlja i eventualno i drugog makedonskog područja po Italiji. Radi toga voda u Bugarskoj velika ogorčenost, posto su ovo bila ona područja, koja hoće Bugarsku imati.

Kovno.

K sjeveru od gubernije Viljne je gubernija Kovno s istomim glavnim gradom. Kovno (62.000 stanovnika, polovica Židova) je tvrdjava na ušću Viljne u Njemen. Ovaj grad, dio stare vojvodine Litve, postao je rano središte trgovine za Litvu, Poljsku i Rusiju. Neko je vrijeme pripadao grad njemačkom vitskom redu, a pa godom treće diobro Poljske pripao je konačno Rusiji.

Kovno leži na riječi Njemuenu, koji ga

veže sa baltičkim morem i otvara mu brodarenjem put u svijet. Mnogo trguje sa Prusijom. Grad je sagradjen još u 11. stoljeću, te ima mnogo znamenitih starina.

Na trgu pred ljepljom gradskom vijećnicom od željeza je tjevena piramida na spomen oslobođenja god. 1812. od Francuzova. Napis na spomeniku glasi: „Godine 1812. bila je Rusija napadnula od vojske, koja je brojila 700.000 momaka; ista je brojila na povratku preko ruske medje 70.000 momaka.“

Što će biti od Poljske?

Ugledni njemački list „Könische Zeitung“ donosi o tom slijedeće:

Osvojeno je Varšave učinilo najrazličitijoj dojam na sve narode no svakako najviše na Poljake. Varšava je uspjesko razdijeljene Poljske ostalo još uvijek kulturni i duševni u narodnim središtemi Poljaka. Varšava je bila za sve Poljake zariste njihova života. Razdijeljeni udovi njihove narodnog tijela posjedovaju jedno sreću, koje je vrijedno za Poljake u Austriji, same jednako kao u Rusiji.

Osvojeno je Varšave bez sumnje veliki dogadjaj za Poljake. Kod nekih je počudio zauzeće Varšave nadu u bolju budućnost, kod drugih opet ostavilo je veliku plitajuću se: što će od nas biti?

Kod svakog naroda, koji je rastrgnutih momenta, gdje očekujući za svoju budućnost a dolaze i takvi momenti, gdje se pitaju: je li nam svjeće zora budućnosti?

Eto u takvom se nekako raspoloženju duševnom naletu Poljaci. Njihove nacijonalne narode, koje su toliko puta izbile na javu, dolaze opet do izraza — bez obzira, da li će doći do konacnog ostanje. Jedan dio Poljaka smatra osovjenje Varšave oslobođenjem Poljske, drugi je pak — a tih imara vrlo malo — skepićan. Onaj prvi dio zastupan je u Beču. Oni prvi zastupaju Poljake iz Galicije u Beču, danom okupljanju izražaju svoj „most raznog izjavanja lojalnosti“, dok drugi neki zastupaju u Petrógradu ne halje riječi, „jim bi označili gubitak Varšave, dajući opet same svakake izjave lojalnosti“. No, čini se, nastavlja „Könische Zeitung“, da su oni Poljaci, koji oplakuju pad Varšave, osmijeni, i da njihova opaktiviranje odjekuje ko osmijeni glas u pustinji — sto označuje dobar primat Nijemaca i poljskih legija u Poljskoj.

U kojem se pravcu razvijaju želje i nade Poljaka?

Može se preostrožno izreći a da se pri tom ne važi bojati, da se ne pogdaja želje i nade Poljaka. Sve ove skreću na jedan pravac: u postavku kraljevinje Poljske. Oni hoće da se opet ujedine razvojenim djelovima nekadašnjeg poljskog kraljevstva.

Bilo je dobro oportunitati, koji su isli u poljskoj vlasti na ruku, ali taj se njihov oportunitizam može tumačiti, kao neku političku mizdu u korist općije poljske politike.

Taj je oportunitizam donekne djelova na austrijske Poljake oko „Poljskog kluba“ na carinskom vijeću, sa predsjednikom min. Bilinskijem, koji je trebao više vremena, dok je zauzeo stanovništvo prema padu Varšave. Ovaj je trebao puni osam dana, dok je došlo do jedne izjave, koja izreće svoju vjernost prejasnijoj kući a u to upravise pozdravni brzjavni nadvođenju Fridriku.

Odijeljeno od ovog kluba zauzeo je smješta svoje stanovništvo Austrijskih vrhovnih poljskih nacionalnih odbora na čelu svog predsjednika Leo-polda pl. Javorovskog.

Njihovo je stanovništvo označeno u njoj hovoj izjavi, koja dohvata glas: Oslobođenje je Varšave po Nijemcima pobjudio u Poljacima jedinstvene želje i osjećaje. S obzirom, što osvojenje Varšave nije ispolo onako, kako smo to mi željeli, da valja jednako sa stanovništvo političkog kao i narodnog ejača ovih stvari posebno razložiti i ispitati. Naš je cilj ujedinjenje Poljaka u poljsku državu.

Potpuno oslabljenje Rusije znaci za nas nu ostankom. Uvjet ovog oslabljenja Rusije jesu u skrisenje poljske države.

Poljaci vrhovni nacionalni komitet uskupština poljskih zastupnika dne 16. augusta 1914. godišnji protiv Rusije, usvojivši u svrhu poljske legi-

onu.

Poljaci vrhovni nacionalni komitet je ovim u konačno ostanovljenje poljskih naroda, vjeruje u budućnost Poljske, sjednjene samo sa Zapadom.

Nije nam svrha da raspravljamo o granicama buduće Poljske, to nije stvar realnih političara. Moramo naglasiti, da te moći nasa težnja ujedjenju nerazdjeljivog krajevstva sa nerazdjeljivenom Galcijom. Dioba bi ovih zemalja proizveli duboku i neizjednu ranu na tluju poljskog naroda. Takvo bi rješenje proizvelo nedopadne posljedice ogorčenja. Mi smo sigurni, da bi u pitanju državopravnog položaja poljske države prema Monarhiji doslo do sporazumjenja.

Varšava poljskog drustva nek bude: učitati sve sile da dodje do ostvarenja naših narodnih idea.

Stoga valja provesti organizaciju društva na osnovu jedinstvenog poljskog političkog principa. Savjetujemo stoga vladama pobjedičkih moći provedenje ovakve moćne svestrane organizacije, koja će reprezentirati voju poljskog naroda.

— Na tu će se organizaciju moći i vijek osloniti i na potporu ratučim obne moćne vlade pobjedičke Njemačke i Austrije.

Iz te misli podržavajući preporučamo svim Poljacima u Austriji i u ruskom Poljskom, da se grupiraju u vrhovu i državu, koja će biti podređena vrhovu i državu u prinosu svih visokih ličnosti grada. U bolnicama i u nekoj kasarnama odslužiće misi njihovi poljski vikari. Tako u tvrđavnoj bolnici briž 2., broj 3. i broj 1., te u bolnici ratne mornarice. Cijelo je popodne bilo u gradu vrlo življeno.

Smrt na bojnom polju. Na talijanskom bojištu pao je die 4. o. m. Mijo Ivesa iz Premanture. Bio je pokopan sa svim vojničkim počasima na groblju u Gorjanskom kod Komna. Kao vrli rođodujniji mladić mirne čude i učolnosti bio je obujubljen od svih budućih znamaca. Pokoj mu vjećni, a obitelji neka bude utjehom, da je pao na bojištu u borbi za slobodu svoje domovine.

Dobrovoljni pristup.

Za hrvatske škole u Puli:

Naša je uprava primila i će proslijediti svrši slijedeće pristope:

Da proslave 85. godišnjdan Njegovog Veličanstva zaoralo se medju radnicima

„Takel“-direkcije K 66-“

(Dorvali su slijedeći: Grego Radošević 5 K; Licanić 4 K; Mihail Cukor 3 K; po 2 K; M. Diminić, A. U. Mate Lorenčić, Toma Rosanda, Anton Mikovilović, Pravoslav Misković, Martin Rakic ml., Anton Premač, Vinko Abramčić, Franjo Brenko; Jos. Baselli 1 K 80 h; Josip Premate 1 K 20 h; po 1 K: Srijemac, A. N., Ivan Radošević, Josip Stepić, Anton Rosanda, Anton Mikovilović 26, Ivan Rosanda, Josip Rosanda, Ludvik Cnorbori, Josip Crnčević, Mihail Barbalji, Anton Brencić, Marija Rakic 11, Ivan Manžić, Dinko Barbalji, Anton Mezulić, Anton Barolić, Ivan Mikovilović 39, Josip Kaporulin, Josip Učeta, Mihail Mikovilović, Luka Košara, Ivan Ilčić, Anton Abramčić, Niko Zvitanović, Josip Cukor, Anton Ivesa, Anton Adrijančić, Juraj Seršić, Ivan Šnaič, Anton Demarin)

Sabranu medju počasnicima e. i kr. ratne mornarice istom prigodom K 75-50

koje darovate: Hellmann 2 K 50 h, Filipović 2 K; po 1 K: Frescher, Birthelmer, Kokeš

Upukno K 73-50

Prije iskazano 1800-

Sveukupno K 1873-50

Što će biti u munciji jednom i danas?

Dok još god. 1870-71. njemačka artillerija, koja je onda francusku daleko natkrivaljiva, tokom jedne bitke nije više od 200 hitaca iz jednog topa ispaljivala, porasao je u rusko-japanu ratu projektilni poltosak na visu nego dovrstoku. Za vrijeme čitave vojne 1870-71. ispalila je njemačka artillerija oko 817.000 granata, naime 479.000 na francuske trovljive i 238.000 na kopno. Deseti dio nešto spomenutog broja, potpada sada na boj St. Privata, gdje je najveći broj granata za vrijeme rata potrošen. U ruskoj-japanu ratu, koji je dulje trajao, u kojem su međutim znatno manje bojne stope ušestovljave, te su dulje stanke kanona bojova slijedile, opet je samo 954.000 granata izbaceno. Za sadašnji rat naravni nije još moći točne podatke saopćiti. No iz nekih službenih potvrđenja činjenica vidi se, da je ovaj put potrosak municije daleko veći.

Dogodilo se n. pr., da je na jedan jedini dan jedan od zaraćenih sam 100.000 granata da jedna fronta od samo osam kilometara izbacio. Preme tomo može se računati, da na jedan metar fronte u sadašnjem ratu prosječno sesi put poljice granata dolazi, koliko je u najčuđim dnevnim horbama u god. 1870.-71.

Zna se iz russkih izvješća, da su Nijemci prije svoga prodiranja u Galiciju 700.000 granata potrosili, koje su na 1000 željezničkih kola bile dopremljene. Po francuskom izvješću od 17. srpnja, izbačela je nasa, t. j. francuske artillerije sjeverno Arras kroz 24 sata 300.000 granata, dokle skoro jednako toliko kao njemačka poljska topništvo za vrijeme rata godine

znači za svaki dan.

Preplatili su „Hrvatski List“:

Op 31. oktobra: Prof. Fran Novljan

Be 30. septembra: Ivača Mogorović, Josip Krizman, Josip Stuparić, Dragota Fabjančić, Ferdinand Hrdy.

Dv 15. augusta: František Ježić, Vladislav Benčić, Kata Stok, Ivo Stuparić, Simon Randić, Marija Parović, Ivan Matetić, Mihal Kovač, Ivan Kalečić, Antonijus Vasiljević, Marija Radolović, Jerka Rajterić.

Do 31. augusta: Ante Novak, Marko Curac, Mihal Frančić.

Do 15. septembra: Fran Sardelić, Andrija Vrancić.

Podnijeli su rāčun za oglase: Obitelj Ivesa

Slučajne reklamacije naslovljivati

Uprava „Hrvatski List“, Pula, Trg stožca 1.

Ovime se častimo javiti tužnu vijest cijeloj rodini kaošto i svim znancima, da je naš nezaboravni sin

MIHO IVEŠA

junačkom smrću pao dne 4. kolovoza 1915. na talijanskom ratušu.

Rascvijljena Obitelj.